

RADZYŃSKI ROCZNIK HUMANISTYCZNY

**TOM 19
2021**

Tom ukazał się dzięki wsparciu finansowemu:

MIASTA RADZYŃ PODLASKI

RADZYŃSKI **ROCZNIK**
TOM
19 **HUMANISTYCZNY**
2021
ISSN 1643-4374

Radzyń Podlaski 2021

Rada naukowa:

Krzysztof Gombin (Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II), Artur Górak (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie), Dariusz von Guttner Sporzynski (The University of Melbourne, Australia), Robert Degen (Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu), Paweł Kung (Rosyjski Państwowy Humanistyczny Uniwersytet w Moskwie, Rosja), Ludmiła Mazur (Uralski Federalny Uniwersytet w Jekaterynburgu, Rosja), Dariusz Szewczuk (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie), Dorota Wereda (Uniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny w Siedlcach), Eugeniusz Wilkowski (Chełm)

Czasopismo recenzowane. Wykaz recenzentów prac przesłanych do publikacji w tomie znajduje się na stronie internetowej pisma: <http://radzynskirocznik.pl/>

Redakcja:

Dariusz Magier (redaktor naczelny), Damian Sitkiewicz (sekretarz redakcji), Artur Rogalski (redaktor tematyczny), Adam Świć (redaktor językowy)

Skład:

Przemysław Krupski

Wydawca

© Towarzystwo Nauki i Kultury LIBRA - Instytut Bronisława Szlubowskiego

ISSN 1643-4374

Publikacja papierowa jest pierwotną wersją czasopisma

Czasopismo indeksowane jest w bazach

- The Central European Journal of Social Science and Humanities (CEJSH)
- European Reference Index for the Humanities and Social Sciences (ERIH PLUS)
- BazHum
- Directory of Open Access Journals (DOAJ)
- Index Copernicus International

Kontakt z redakcją:

Towarzystwo Nauki i Kultury LIBRA
ul. Wisznicka 63; 21-300 Radzyń Podlaski
e-mail: rrh@radzynskirocznik.pl

Druk: ELPIL Siedlce

SPIS TREŚCI

MATERIAŁY NAUKOWE (recenzowane)

Artur Goszczyński

O wpływie warunków atmosferycznych na przebieg bitwy pod Chocimiem z 1621 roku 7

Artur Górak

Rosyjskie projekty herbów miast powiatu radzyńskiego w drugiej połowie XIX wieku 17

Piotr A. Czyż

Wykaz ziemiaństwa powiatu radzyńskiego z lat 1882-1897 na podstawie rządowych publikacji Pamjatnyje Kniżki Siedleckoj Guberni 25

Halina Jarzab

Zarys dziejów dworu i majątku Mościbrody do 1944 roku 37

Alicja Gontarek

Z dziejów żydowskiej przedsiębiorczości w Radzynie Podlaskim w okresie międzywojennym – przypadek przewoźnika samochodowego Henocha Gotesdynera (na tle sytuacji zarobkowego transportu samochodowego w województwie lubelskim) 45

Ernest Szum

Plutonowy Józef Łopatniuk (1907-1969). Podlaski obrońca Westerplatte 65

Wojciech Paszyński

„Edeljude” i cudowne ocalenie – przypadek bliskiej relacji Adolfa Hitlera z żydowskim lekarzem Eduardem Blochem (1872-1945) 89

Damian Sitkiewicz

Albert Johann Goldgruber. Zbrodnicza działalność kapitana żandarmerii niemieckiej na powiaty biały, puławski i radzyński w latach 1939-1944 99

Wiesław Charczuk

Kryptonim „Kruk”. Rozpracowywanie przez komunistyczny aparat bezpieczeństwa ppor. Czesława Ługowskiego „Kobus” – żołnierza podlaskich konspiracyjnych struktur podziemia narodowego, późniejszego wieloletniego Komendanta Powiatowego Straży Pożarnych w Sokołowie Podlaskim 111

Dariusz Magier

Inżynier Cieciora uzasadnia potrzebę zmiany hymnu narodowego z okazji powstania Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej 145

Ziemowit Bylicki

Mariawici w świetle dokumentów siedleckich struktur Urzędu do Spraw Wyznań (1950-1989) 155

Małgorzata Nikoniuk

„W imię społecznego dobra”. Czyny społeczne i partyjne na terenie województwa białkopodlaskiego w latach 1975-1989. Przyczynek do dalszych rozważań 171

Eugeniusz Wilkowski

Duszpasterstwo rolników diecezji lubelskiej lat 80. XX wieku 181

WCZORAJ I DZIŚ (VARIA)

x. Stanisław Dzyr

Stefan Kozak „Dawidy na szlaku bojowym” 205

Irena Kulik

O „Nazwiskach krasnostawian w II połowie XVIII wieku na podstawie metryk osób zmarłych z okresu 1748-1786” na I Międzynarodowych Spotkaniach Onomastycznych 243

Raland Yelianevich

Zamach w mińskim metrze 11 kwietnia 2011 roku, czyli kara śmierci w pół roku. Przypadek jednego śledztwa 249

Anna Wasak, Robert Mazurek

Radzyńskie Spotkania z Podróżnikami. Cz. 10 253